

med? Et saadant Løfte givet i Loven vilde være et Værn imod Stormløb i Finantsloven. Det vilde ikke lægge Lovgivningsmagten nogen Vænke paa, som den ikke var istand til at afryste, naar den vilde, kun at det da blev ved en Lov, hvilken alle Lovgivningsmagtens Factorer ligelig havde indvirket paa. Skulde det ikke være billigt og retfærdigt, naar man nu løser denne Tiende fra dens Forbindelse med Sognefaldene og lægger den ind under en Fond, da at give et saadant Løfte? Jeg forstaaer Begrebet af kirkelige Tiemed ikke saa snevert, som min ærede Ven, den Aede Landsthingsmand for 6te Kreds (Strøm). Derfom der bliver noget Overskud, vil jeg aldrig kunne have Noget imod, at det anvendes til en forbedret Bibeloversættelse. Jeg troer, at min ærede Ven heller ikke vil have Noget derimod. Han kom formodentlig til at gribe dette Exempel, fordi det var nævnt imellem flere andre Anliggender, hvortil der i Norge var gjort Anvendelse af Folketjens Midler, flere andre Anliggender, der vare langt mindre passende. At de Midler, der ere henlagte til Ordets Tjeneste, at de, naar der er noget Overskud, kunne bruges til at udgive Guds-Ordet i forbedret Oversættelse, derom nærer jeg ikke den allerringeste Tvivl. Jeg skal ikke opholde mig længe ved det 6te Afstemningspunkt efter den Forklaring, som den høitærede Minister gav af nogle Ord, som han igaar brugte. Jeg havde foresat mig at opponere derimod; men den ærede Minister har nu forklaret sine Ord tilfredsstillende. Jeg mener naturligtvis ikke, hvad Controllen med disse Lister angaaer, at man kunde forlange, at Ministeriet hvert Aar skulde revidere dem; men jeg skal gjøre opmærksom paa, at der er et simpelt Middel til fornøden Control; thi naturligtvis skulde Amtstuerne have summariske Optegnelser af det Kornbeløb, der i hvert Sogn skulde indkomme. Derefter skulde Amtstuerne udregne hele Beløbet. Nu kunde i Regulativet Sognepræsten eller, som den høitærede Minister hellede ønske, Skolelæreren — være forpligtet til strax at indsende en Afkrift af sin specielle Beregning. Derfom den da ikke samstemmede i Summen med Amtstuenes Beregning, maatte der være en Feil paa et af Stederne,

og den vilde da blive rettet. Jeg troer derfor, at det nok kunde lade sig gjøre. Jeg har nu kun et Par Ord tilbage. Det er Spørgsmaalet om, hvorledes der skal forholdes, hvor Tienden er bestemt til at ydes in natura. Den høitærede Minister har da sagt, at Lovgivningsmagten maa have Ret til at forandre Ydelsesmaaden her, ligesaa vel, som den har forandret Ydelsesmaaden fra Tiende in natura til Tiende i Skjæppen eller efter Capitelstart ved Forordningen af 8de Januar 1810, og ligesaa vel som den har forandret Ydelsesmaaden af Dvægtienden ved Loven af 19de Februar 1861. Fuldkommen rigtigt! Den kan forandre Lov ved Lov, men ikke Accord ved Lov, og her er Tale om en Accord, som er indgaaet paa Basis af Loven. Forordningen af 1810 har sagt: Enhver Yder kan selv vælge, om han vil yde efter Capitelstart eller med Korn i Skjæppen. Naar han har valgt, bliver det confirmeret som en bestandig bestaaende Tiendeaccord, og saa er det blevet et privatretligt Forhold, og det kan ikke forandres ved ny Lov, som en Lov kan forandres ved Lov. Jeg mener derimod, at Yderne kunne opmuntres og opfordres til at erklære, om de vilde yde efter Capitelstarten. Mangfoldige Steder vilde de vist gaae ind derpaa, og de enkelte Steder, hvor de ikke endnu vilde kunne være tjente dermed, vilde de kunne blive det efterhaanden, som Voldsbruget skrider frem; thi jo mere Voldsbruget skrider frem, desto mere forbedres Kornet og desto snarere kan Capitelstarten, ja endog en høiere Priis derfor erholdes. Det bliver altsaa kun et Taalmodigheds-spørgsmaal. Yderne vilde efterhaanden gaae ind paa at levere efter Capitelstarten. At give Afslag kan jeg ikke tilraade; det er jo udtrykkelig kun at opmuntre dem til at forlange disse Nedsættelser, medens Kornet Aar for Aar bliver bedre og derfor værdifuldere. Jeg beder Thinget om Tilgivelse, for at jeg har opholdt det saa længe.

**Strøm:** Jeg skal ikke komme tilbage til det store Spørgsmaal om Statens og Kirkens Eiendomsret, idet jeg troer, at der nu her i Thinget omtrent er fra begge Sider udtalt, hvad der kan siges derom. Derimod er der et Par Ytringer af den ærede forrige Taler, som